

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. április 18.
(OR. en)

8115/18

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0107 (COD)**

JAI 324
COPEN 105
CYBER 67
DROIPEN 54
JAIEX 28
ENFOPOL 172
TELECOM 95
DAPIX 107
EJUSTICE 28
IA 102
CODEC 578
MI 271

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. április 18.
Címzett:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 226 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a jogi képviselőknek a büntetőeljárásban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 226 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2018) 226 final

Strasbourg, 2018.4.17.
COM(2018) 226 final

2018/0107 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a jogi képviselőknek a büntetőeljárásban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő
kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról**

{SWD(2018) 118 final} - {SWD(2018) 119 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az online szolgáltatók – például az elektronikus hírközlési szolgáltatások, közösségi oldalak, online piacterek és más tárhelyszolgáltatók – fontos mozgatórugói a digitális gazdaság innovációjának és növekedésének. Elősegítik az információkhoz való példátlan hozzáférést, és megkönnyítik az egyének számára a kommunikációt. E szolgáltatások több száz millió felhasználót kötnek össze, és innovatív szolgáltatásokat nyújtanak a magánszemélyek és a vállalkozások számára. Jelentős előnyöket biztosítanak a digitális tartalmak egységes piacának, valamint Uniószerre és azon túl a felhasználók gazdasági és társadalmi jólétéhez. Mindennapi életünkben és társadalmainkban egyre nagyobb jelentősége van az internetnek, a kommunikációnak és az információs társadalom szolgáltatásainak, ezt pedig a felhasználás exponenciális növekedése is tükrözi. Ezekkel a szolgáltatásokkal azonban vissza lehet élni, mivel felhasználhatóak eszközként bűncselekmények elkövetéséhez vagy megkönnyítéséhez, ideértve a súlyos bűncselekményeket is, például a terrortámadásokat. Ilyen esetekben ezek a szolgáltatások és alkalmazások gyakran az egyetlen olyan helyet jelentik, ahol a nyomozók a bűncselekmény elkövetőjére vonatkozó információkat találhatnak, és a bíróság előtt felhasználható bizonyítékokat szerezhetnek be.

Az internet határtalan jellegénél fogva az ilyen szolgáltatások elvileg a világon bárhol nyújthatók, és nem feltétlenül igényelnek fizikai infrastruktúrát, vállalati jelenlétet vagy személyzetet a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamban vagy akár általában a belső piacon. Az ilyen szolgáltatások határon át történő nyújtása ösztönzött és támogatott az EU-n belül, különösen a szolgáltatásnyújtás szabadsága révén.

A belső piacon működő szolgáltatók három fő kategóriába sorolhatók: 1) egy adott tagállamban székhellyel rendelkező szolgáltatók, amelyek csak e tagállam területén nyújtanak szolgáltatásokat; 2) egy adott tagállamban székhellyel rendelkező szolgáltatók, amelyek több tagállamban nyújtanak szolgáltatásokat; valamint 3) az EU-n kívüli székhellyel rendelkező szolgáltatók, amelyek egy vagy több tagállamban nyújtanak szolgáltatásokat, és egyidejűleg vagy letelepedtek egy vagy több tagállamban, vagy nem.

A szolgáltatók számára előírt azon általános követelmény hiányában, miszerint az Unió területén fizikai jelenlét kellene biztosítaniuk, a tagállamok nemzeti szinten tettek lépéseket, hogy az általuk alapvető fontosságúnak tartott nemzeti jogszabályoknak, valamint az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól szóló 2000/31/EK irányelv¹ (az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) 3. cikke (4) bekezdésének való megfelelést biztosítsák. Ezek a lépések magukban foglalják a bizonyítékokhoz vagy más információtípusokhoz való hozzáférést, ha azokat büntetőügyekben igazságügyi hatóságok kérik. Ezek a nemzeti megközelítések tagállamonként igen eltérőek, és olyan intézkedéseket foglalnak magukban, amelyek a kiterjesztett végrehajtási joghatóságtól² kezdve addig a kötelezettségig terjednek, hogy egyes, az érintett tagállam területén szolgáltatást nyújtó szolgáltatók e területen jogi képviselőt jelöljenek ki. Németország például nemrég elfogadta a

¹ Az Európai Parlament és a Tanács [2000/31/EK irányelve](#) (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).

² A „végrehajtási joghatóság” kifejezés arra utal, hogy az érintett hatóságok hatáskörrel rendelkeznek-e vizsgálati intézkedés meghozatalára.

hálózati végrehajtásról szóló törvényt³, amely a közösségi oldalak szolgáltatóit⁴ arra kötelezi, hogy jelöljenek ki egy olyan személyt Németországban, aki jogosult a bűnüldözési célú megkeresések átvételére. A törvény legfeljebb 500 000 EUR büntetés kiszabásáról rendelkezik az esetre, ha nem jelölnek ki képviselőt, vagy ha a kézbesítés átvételére felhatalmazott személyként eljáró személy nem válaszol az információkérésre. Olaszországban folyik a vita hasonló intézkedésekről⁵. Más tagállamok, mint például Belgium, nem írnak elő helyi képviselőt, hanem a nemzeti kötelezettségek közvetlen, nemzeti eljárásokon keresztül történő érvényesítésére törekednek a külföldi székhelyű szolgáltatókkal szemben⁶.

A tagállamok számos különböző kapcsoló elvet – mint például a székhely, a szolgáltatásnyújtás helye, az adatok helye vagy az elvek kombinációja – is alkalmaznak a szolgáltató tekintetében a joghatóság megállapítására. Emellett egyes tagállamok hatóságai és egyes szolgáltatók között eltérő együttműködési mechanizmusok és informális megállapodások léteznek. Néhány nagyobb szolgáltató a hatásvizsgálat céljából úgy becsülte, hogy a nemzeti jogi kötelezettségeknek való megfelelésük éves költsége jócskán hétszámjegyű. Az eltérő nemzeti követelményeknek való megfelelés költsége – bár feltehetően arányos a piaci jelenléttel – megfizethetetlennek bizonyulhat a kisebb szolgáltatók számára.

Az ilyen konstrukció keretében küldött megkeresések végrehajthatóságának tekintetében a tagállamok között különbségek vannak a tekintetben, hogy a szolgáltatók kötelesek-e együttműködni vagy sem. A meg nem felelés esetére szóló szankciók és a végrehajtás szintén széttagolt. Még azokban az esetekben is, amikor a szolgáltató eleget tesz a szankciót kiszabó határozatnak, nehézségekbe ütközik az adatközlésre irányuló eredeti határozat végrehajtása.

A tagállamok ezekkel a kihívásokkal kapcsolatosan számos alkalommal kiemelték, hogy közös kezelést igényelnek:

- 2016. március 22-én a bel- és igazságügyi minisztereknek, valamint az uniós intézmények képviselőinek a brüsszeli terrorista merényletekre vonatkozó közös nyilatkozata⁷ hangsúlyozta, hogy prioritásként kell kezelni az elektronikus bizonyítékok gyorsabb és hatékonyabb biztosítását és megszerzését azáltal, hogy intenzívebbé és hatékonyabbá teszik a harmadik országokkal és az európai területen tevékenykedő szolgáltatókkal való együttműködést, az uniós és tagállami jogszabályoknak való fokozott megfelelés érdekében.
- A 2016. június 9-én elfogadott tanácsi következtetéseken⁸ a tagállamok megerősítették, hogy elkötelezettek a jogállamiság fenntartása mellett a kibertérben, és felkérték a Bizottságot, hogy prioritásként dolgozzon ki egy, a büntető

³ http://www.bmju.de/DE/Themen/FokusThemen/NetzDG/NetzDG_node.html.

⁴ A törvény „azokra az elektronikus médiaszolgáltatókra vonatkozik, amelyek nyereségszerzés céljából olyan internetes platformokat működtetnek, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy más felhasználókkal tartalmakat osszanak meg, vagy ilyen tartalmakat hozzáférhetővé tegyenek a nyilvánosság számára (közösségi oldalak) (...). Ugyanez vonatkozik azokra a platformokra is, amelyek célja az egyedi kommunikáció lehetővé tétele vagy a konkrét tartalmak terjesztése.”

⁵ <http://www.publicpolicy.it/wp-content/uploads/2016/03/Relazione-Franco-Roberti-Dna.pdf>.

⁶ Antwerpen fellebbviteli bírósága, 2017. november 15-i ítélet, <http://www.lesoir.be/124825/article/2017-11-17/la-justice-belge-condamne-skype-payer-une-amende-de-30000-euros>.

⁷ [Az Európai Unió bel- és igazságügyi minisztereinek, valamint az uniós intézmények képviselőinek a 2016. március 22-i brüsszeli terrorista merényletekre vonatkozó közös nyilatkozata.](#)

⁸ [Az Európai Unió Tanácsának következtetései a büntető igazságszolgáltatás kibertérben belüli hatékonyságának javításáról, ST9579/16.](#)

igazságszolgáltatás kibertéren belüli hatékonyságának javítására irányuló közös uniós megközelítést.

E kihívások kezeléséhez kettős jogalkotási megközelítésre van szükség. E javaslat meghatározza a büntetőeljárások során bizonyítékgyűjtés céljából az Unióban egyes szolgáltatók jogi képviselőire vonatkozó szabályokat. Ezen túlmenően az EUMSZ 82. cikkének (1) bekezdés alapján elfogadott jogi aktus szükséges ahhoz, hogy határon átnyúló helyzetekben a szolgáltató részére közvetlenül kézbesíthessenek határozatokat. Így a fenti kihívások e két javaslat kombinációja révén kerülnek kezelésre. Fontos azonban szem előtt tartani, hogy e javaslat egyértelműen és legfőképp arra irányul, hogy azonosítsa a tagállami hatóságok határozatainak címzetteit annak érdekében, hogy a büntetőügyekben a szolgáltatók birtokában lévő bizonyítékok beszerezhetőek legyenek. Ezért e javaslat célja, hogy felszámolja a szolgáltatók megkeresését akadályozó tényezők némelyikét azáltal, hogy jogi képviselő közbeiktatása útján közös, uniós szintű megoldást kínál a szolgáltatóknak címzett határozatok kezelésére. Ez megszünteti az egyéni és koordinálatlan nemzeti megközelítések szükségességét, és uniós szinten jogbiztonságot teremt. E célból ez a javaslat kötelezettségeket állapít meg a tagállamok számára annak biztosítására, hogy a szolgáltatók a nevükben a bírósági határozatoknak és végzéseknak való megfelelésért jogilag felelős jogi képviselőket jelöljenek ki.

Ezen túlmenően egy harmonizált megközelítés egyenlő versenyfeltételeket teremt az EU-n belül azonos típusú szolgáltatásokat nyújtó valamennyi cég számára, függetlenül attól, hogy hol telepedtek le vagy honnan tevékenykednek, egyidejűleg tiszteletben tartva az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikkébe foglalt származási ország elvét. Ez az elv csak az EU-ban letelepedett, információs társadalmi szolgáltatásokat kínáló szolgáltatásnyújtókra vonatkozik, és emellett számos kivétel és mentesség lehetséges alóla. Az uniós szintű harmonizált szabályok nemcsak a szolgáltatásnyújtás akadályainak megszüntetéséhez és a belső piac jobb működésének biztosításához szükségesek, hanem a büntetőjog következetesebb uniós megközelítésének biztosításához is. Az egyenlő versenyfeltételek a belső piac megfelelő működéséhez elengedhetetlen más alapvető feltételek – mint például a polgárok alapvető jogainak védelme, valamint a nemzeti és európai jogszabályok hatékony végrehajtása és érvényesítése tekintetében a szuverenitás és a hatóságok tiszteletben tartásához – megvalósulásához is szükségesek.

- **Összhang a szakpolitikai terület jelenlegi uniós jogi keretével**

Az Unióban nem letelepedett, de az EU-ban szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók jogi képviselőjének kijelölésére vonatkozó kötelezettség már létezik a bizonyos konkrét területeken alkalmazandó uniós jogi aktusokban. Ez a helyzet például az (EU) 2016/679 általános adatvédelmi rendelet⁹ (27. cikk), valamint a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről szóló

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács [\(EU\) 2016/679 rendelete](#) (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

(EU) 2016/1148 irányelv¹⁰ (18. cikk) esetében. Az elektronikus hírközlési adatvédelmi rendeletre irányuló bizottsági javaslat¹¹ szintén tartalmaz ilyen kötelezettséget (3. cikk).

A fentiek szerint ez a javaslat összhangban áll az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvvel, és különösen az irányelv 3. cikkében meghatározott származási ország elvével. Az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv rendelkezéseit – ideértve az 5. cikk értelmében fennálló adatszolgáltatásra vonatkozó követelményeket is – nem érinti.

- **A javasolt irányelv összefoglalása (miként javítja a jelenlegi keretet)**

A tagállamokban jelenleg eltérő megközelítések vannak érvényben a szolgáltatókra rótt kötelezettségek tekintetében, különösen a büntetőeljárások során. A szétagoltság különösen az elektronikus bizonyítékok vonatkozásában jelentkezik, mivel egyes szolgáltatók olyan információkat tárolnak, amelyek relevánsak lehetnek a bűncselekmények nyomozása és büntetőeljárás alá vonása szempontjából. Ez a szétagoltság jogbizonytalanságot teremt az érintettek számára, és a szolgáltatókkal szemben eltérő, olykor egymásnak ellentmondó kötelezettségek és szankciórendszerek állnak fenn e tekintetben attól függően, hogy szolgáltatásaikat belföldön, az Unión belül határon átnyúlóan vagy az Unión kívülről nyújtják. A szolgáltatásnyújtás szabadsága előtt álló akadályok csökkentése érdekében ez az irányelv kötelezővé teszi a szolgáltatók számára, hogy az illetékes nemzeti hatóságok büntetőeljárásokban folytatott bizonyítékgyűjtésre irányuló határozatainak átvételére, az azoknak való megfelelésre és azok végrehajtására jogi képviselőt jelöljenek ki az Unióban. Az akadályok ezt követő csökkentése oly módon biztosítaná a belső piac jobb működését, amely összhangban van a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló közös térség fejlesztésével.

Az Unióban működő valamennyi szolgáltató számára meghatározott, jogi képviselő kijelölésére vonatkozó kötelezettség biztosítaná, hogy a büntetőeljárás során a bizonyítékgyűjtésre irányuló határozatoknak minden esetben egyértelmű címzettje legyen. Ez cserébe megkönnyítené a szolgáltatók számára, hogy megfeleljenek ezeknek a határozatoknak, mivel a jogi képviselő a szolgáltató nevében felelős lenne az említett határozatok átvételéért, az azoknak való megfelelésért és azok végrehajtásáért.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az e területen hozott intézkedések jogalapját az Európai Unió működéséről szóló szerződés 53. és 62. cikke biztosítja, amelyek a szolgáltatások létesítésére és nyújtására vonatkozó tagállami törvényekben, szabályozásokban vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított rendelkezések koordinálására vonatkozó intézkedések elfogadásáról rendelkeznek.

Ebben az esetben az Unióban jogi képviselő kinevezésére vonatkozó kötelezettség különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56. cikkében foglalt szolgáltatásnyújtás szabadságát gátló akadályok felszámolását segítené elő a fentiekben ismertetettek szerint.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács [\(EU\) 2016/1148 irányelve](#) (2016. július 6.) a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről (HL L 194., 2016.7.19., 1. o.).

¹¹ [Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács rendelete](#) az elektronikus hírközlés során a magánélet tiszteletben tartásáról és a személyes adatok védelméről, valamint a 2002/58/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (elektronikus hírközlési adatvédelmi rendelet), COM(2017) 10 final.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 53. és 62. cikke értelmében a Bizottság irányelveket és nem kötelező erejű eszközöket, például ajánlásokat javasolhat. Tekintettel arra, hogy a jogbiztonság megteremtése és a szolgáltatásnyújtás szabadsága útjában álló akadályok elhárítása szükséges, ami nem kötelező erejű jogi aktus elfogadásával nem érhető el, az irányelv került megválasztásra.

- **Szubszidiaritás**

Ez a javaslat az EU-ban szolgáltatásokat kínáló szolgáltatókra vonatkozik, függetlenül azok székhelyétől, amely az EU-ban vagy az EU-n kívül is lehet. Közös uniós megközelítés hiányában a büntetőeljárás során bizonyítékgyűjtésre vonatkozó határozatok átvételével, az azoknak való megfeleléssel vagy azok végrehajtásával kapcsolatos koordinálatlan nemzeti megoldások széttagolódáshoz vezethetnek, és a több piacon tevékenykedő szolgáltatók számára eltérő és esetlegesen egymásnak ellentmondó nemzeti kötelezettségeket eredményezhetnek. Ez akadályozza a szolgáltatások Unió-szerte történő nyújtását. Tekintettel a jogi megközelítések sokféleségére és az érdekelték széles körére, az uniós szintű jogszabály a legmegfelelőbb eszköz az azonosított problémák kezelésére.

- **Arányosság**

A javaslat célja egy harmonizált megközelítés előterjesztése a szolgáltatások nyújtása terén fennálló és későbbiekben jelentkező akadályok megszüntetése érdekében a büntetőeljárások során bizonyítékgyűjtés céljából kibocsátott határozatok átvételével, az azoknak való megfeleléssel és azok végrehajtásával kapcsolatosan. A választott megközelítés arányosnak tekinthető a kirótt terhekkel. Tekintettel az internet és az információs társadalom szolgáltatásainak egyre növekvő jelentőségére és jelenlétére, számos lehetőség kínálkozik a jelenlegi akadályok kezelésére. E lehetőségek közül – amint azt a jogalkotási javaslatot kísérő hatásvizsgálat¹² részletesen kifejti – az EU-ban tevékenykedő egyes szolgáltatók jogi képviselőjének kötelező kijelölése megvalósítja annak a hatékony mechanizmus biztosításának célkitűzését, amely lehetővé teszi, hogy a szolgáltatók számára indokolatlan teher nélkül kézbesíthessék a végzéseket.

A jogi képviselő kijelölésének kötelezettsége nagyobb terhet jelent az EU-ban nem letelepedett cégek számára, mivel ezek nem támaszkodhatnak uniós vállalati jelenlétre. Másrészt ez a jogi képviselő lehet harmadik fél, amely több szolgáltatót – különösen a kis- és középvállalkozásokat (a továbbiakban: kkv-k) – is képviselhet, és a jogi képviselő különböző funkciókat (pl. az ezen eszköz által előírt jogi képviselő mellett az általános adatvédelmi rendelet vagy az elektronikus hírközlési adatvédelmi rendelet szerinti képviselőt) is elláthat. Csak azokra a kkv-kra vonatkozik, akik szolgáltatásaikat az EU-ban kínálják, és arra az esetre nem, ha az EU-ban csak eseti adatkezelésre kerül sor.

¹² Bizottsági szolgálati munkadokumentum – A büntetőügybeli elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló javaslatot, valamint a jogi képviselőknél a büntetőeljárásban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot kísérő hatásvizsgálat, SWD (2018) 118 végleges.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Bizottság másfél év alatt valamennyi érdekelt féllel konzultált a problémák azonosításáról és a megoldási lehetőségekről, ideértve a hatóságok és a szolgáltatók közötti együttműködési csatornák javításának lehetőségeit is. Ez a konzultáció felméréseken keresztül történt, a nyilvános konzultációtól kezdve az illetékes hatóságok körében végzett célzott felmérésekig. Csoportos szakértői találkozókra és kétoldalú találkozókra is sor került az uniós jogalkotás lehetséges hatásainak megvitatására. Az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférést tárgyaló konferenciákon is gyűjtöttek a kezdeményezéssel kapcsolatos visszajelzéseket.

A tagállamok hatóságai körében végzett célzott felmérésén keresztül kiderült, hogy nem létezik közös megközelítés az elektronikus bizonyítékok határon átnyúló megszerzésére, mivel minden tagállam saját hazai gyakorlattal rendelkezik. A szolgáltatók eltérően reagálnak a külföldi bűnüldöző hatóságok megkereséseire is, és a válaszadási idő a megkereső tagállamtól függően változik. Ez jogbizonytalanságot teremt valamennyi érintett érdekelt fél számára.

A konzultáció során a szolgáltatók és egyes társadalmi szervezetek jelezték, hogy biztosítani kell a jogbiztonságot a hatóságokkal folytatott közvetlen együttműködés során és a kollízió elkerülése érdekében. A hatóságok által kiemelt kulcsfontosságú kérdések közé tartozott a szolgáltatókkal való megbízható együttműködés hiánya, az átláthatóság hiánya és a nyomozati intézkedésekkel kapcsolatos joghatóságot övező jogbizonytalanság. Egyes társadalmi szervezetek úgy vélték, hogy nem kívánatos az uniós szintű jogalkotás ezen a területen, és azt jelezték kívánatosnak, hogy az uniós fellépéseket a kölcsönös jogsegély eljárásainak javítására korlátozzák, amely kérdés ezzel párhuzamosan előmozdításra kerül.

- **Hatásvizsgálat**

A Szabályozói Ellenőrzési Testület kedvező véleményt adott ki a hatásvizsgálatról¹³, és különböző javító jellegű javaslatokat tett¹⁴. E véleményt követően a hatásvizsgálat módosításra került az adatok határon átnyúló megosztásával kapcsolatos alapjogi kérdések további megvitatása érdekében, különös tekintettel az előnyben részesített lehetőség részét képező különböző intézkedések közötti kapcsolatokra. Az értékelést annak érdekében is módosították, hogy jobban tükrözze az érdekelt felek és a tagállamok véleményét és azt, hogy miként vették figyelembe azokat. Emellett felülvizsgálatra került a szakpolitikai kontextus, hogy további hivatkozásokat tartalmazzon a különböző szempontokra, például a szakértői csoportoknak a kezdeményezés kialakítását segítő megbeszéléseire. A különböző intézkedések közötti kiegészítő jelleget a hatály, az időzítés és a mélység tekintetében egyértelműsítették, és az alapforgatókönyvet felülvizsgálták annak érdekében, hogy jobban

¹³ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – A büntetőügybeli elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló javaslatot, valamint a jogi képviselőknek a büntetőeljárásban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot kísérő hatásvizsgálat, SWD (2018) 118 végleges.

¹⁴ Az Európai Bizottság Szabályozói Ellenőrzési Testülete – Hatásvizsgálattal kapcsolatos vélemény – A büntetőügybeli elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló javaslat, valamint a jogi képviselőknek a büntetőeljárásban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról szóló irányelvre vonatkozó javaslat, SEC (2018) 199 végleges.

tükrözze a javasolt intézkedések elfogadásától függetlenül várható fejleményeket. Végül az adatmegosztáshoz kapcsolódó munkafolyamatok jobb leírása érdekében folyamatábrákat illesztettek be.

Az alapforgatókönyv (O. lehetőség) mellett négy fő szakpolitikai lehetőséget vizsgáltak meg: az igazságügyi együttműködési eljárások, valamint a hatóságok és szolgáltatók közötti közvetlen együttműködés javítására egyaránt irányuló gyakorlati intézkedések (A. lehetőség: nem jogalkotási); az A. lehetőség gyakorlati intézkedéseit nemzetközi megoldásokkal kombináló opció (B. lehetőség: jogalkotási); a B. lehetőségben foglalt korábbi intézkedéseket egy közzésre kötelező európai határozattal, valamint az adatbázisokhoz való hozzáférés javítását célzó intézkedéssel ötvöző lehetőség (C. lehetőség: jogalkotási); és egy olyan opció, amely a C. lehetőségben foglalt összes korábbi intézkedést ötvözi egy, a távtárolt adatokhoz való közvetlen hozzáférésre vonatkozó jogszabállyal (D. lehetőség: jogalkotási). A hatásvizsgálat azt is megállapította, hogy az Unióban szolgáltatásokat kínáló szolgáltatóknak az Unióban kell jogi képviselőt kijelölniük, és ezt a C. és D. lehetőség is tartalmazta.

A hatásvizsgálat feltárta, hogy a jogi képviselőt tartalmazó lehetőségek (C. és D.) a többi lehetőséghez képest egyértelmű hozzáadott értéket képviselnek. Bár a szolgáltatóknál a jogi képviselő kinevezése miatt rövid távon további költségek merülnek fel, az uniós szintű harmonizált keret valószínűleg csökkenteni fogja azon szolgáltatók terheit, akik jelenleg önkéntes alapon reagálnak a bűnüldöző szervek adatkéréseire, és akiknek ezen adatkéréseket a tagállamok különböző jogszabályai szerint kell értékelniük. Az érintett szolgáltatókkal együttműködésben kidolgozott és jóváhagyott költségmodell azt mutatta, hogy a kezdeményezés közép- és hosszú távon jelentős megtakarításokat eredményezne, és megszüntetné a belső piac egyes akadályait. Emellett a jogbiztonság és az eljárások szabványosítása is pozitív hatást gyakorolna a kkv-kra, mivel ezek enyhítenék az adminisztratív terheket. Összességében a kezdeményezés várhatóan megtakarításokat eredményez számukra.

- **Alapjogok**

A jogi képviselő kinevezésére vonatkozó kötelezettség célja a szolgáltatásnyújtás szabadságát gátló akadályok felszámolása és ezzel a szolgáltatásnyújtás szabadságának megkönnyítése. A javaslat különösen azt teszi lehetővé, hogy az Unióban letelepedett szolgáltatók egy meglévő telephelyet jelöljenek ki jogi képviselőként, azzal a kivétellel, ha ez olyan tagállamban van, amely nem vesz részt a Szerződés V. címe alapján elfogadott igazságügyi együttműködési eszközökben. E kivétel célja a Szerződés V. címe által létrehozott különleges helyzet kezelése, amelyet figyelembe kell venni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A jogalkotási javaslat nem gyakorolt hatást az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMELK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az irányelvet a tagállamoknak kell végrehajtaniuk. A Bizottság ezt a végrehajtási folyamatot azáltal támogatja, hogy létrehoz egy kapcsolattartó bizottságot, amely biztosítja a harmonizált és koherens végrehajtást, és elkerüli a szolgáltatók számára különböző rendszerek felállítását. A Bizottság szükség esetén iránymutatást ad a szolgáltatóknak. A Bizottság az irányelv működésének részletes felülvizsgálatára építve legkésőbb 5 évvel a hatálybalépés után

jelentést nyújt be az irányelv alkalmazásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Szükség esetén a jelentést javaslatok kísérik majd az irányelv kiigazítására.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

1. cikk Tárgy és hatály

Az 1. cikk meghatározza az irányelv tárgyát, amely a büntetőeljárások során bizonyítékgyűjtés céljából egyes szolgáltatóknak az Unióban való jogi képviseletére vonatkozó szabályok meghatározása.

A szolgáltatóktól kért kötelezettségek típusa több formát ölthet, például ilyen a büntetőeljárásban az ügyésztől vagy a bírótól érkező, jogkövetkezményekkel járó határozat átvétele, az e büntetőeljárás során szükséges adatok közzétevése, a büntetőeljárás során történő adatmegőrzésre vonatkozó bizonyos intézkedések megtétele, vagy meg nem felelés esetén végrehajtási eljárás címzettjévé válás. Kereskedelmi és területi politikáik miatt a szolgáltatók nehézségekbe ütközhetnek az egyre gyakoribb megkeresések e különböző típusainak való megfelelés terén. Másrészt az illetékes hatóságoknak tudniuk kell, hogy kinek és hogyan címezzék az Unió területén letelepedett vagy szolgáltatást nyújtó szolgáltatókat érintő megkereséseket.

A tagállamok nem róhatnak az ezen irányelvből származó kötelezettségeken túl további kötelezettségeket az ezen irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatókra nézve, így például nem kötelezhetik őket arra, hogy a saját területükön jelöljenek ki jogi képviselőt ahelyett, hogy ezt az Unió területén telessék meg, ahol szolgáltatásokat kínálnak.

A jogi képviseletre vonatkozó harmonizált szabályok nem korlátozhatják az uniós és nemzeti jog szerint az illetékes hatóságok számára a területükön letelepedett szolgáltatók megkeresésével kapcsolatosan biztosított hatásköröket. Ilyen esetekben, ha a nemzeti hatóságok úgy döntenek, hogy közvetlenül a szolgáltató telephelyének címezzék határozataikat, a jogi képviselő ezen irányelvben meghatározott felelőssége nem alkalmazandó.

2. cikk Fogalommeghatározások

A 2. cikk meghatározza az ezen eszközben alkalmazandó fogalmakat.

A jogi képviselő olyan jogi vagy természetes személy, akit a szolgáltató arra jelölt ki, hogy a nevében az illetékes büntető- és igazságügyi hatóságok büntetőügyekben folytatott bizonyítékgyűjtés céljából hozott határozatainak való megfelelés érdekében eljárjon. A szolgáltatók e célból egy tagállamban meglévő telephelyet választhatnak ki – ami lehet a székhelyük is –, valamint egynél több jogi képviselő kijelölése is lehetséges.

A következő típusú szolgáltatók tartoznak az irányelv hatálya alá: az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók, az információs társadalom szolgáltatásait nyújtó azon szolgáltatók, amelyek a felhasználó részére nyújtott szolgáltatás részeként adatokat tárolnak, beleértve a közösségi oldalakat, az online piactereket és más tárhelyszolgáltatókat, valamint az internetes neveket és számozási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat.

Az irányelv hatálya lefedi az elektronikus hírközlési szolgáltatások szolgáltatóit, [az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló irányelv] meghatározása alapján. A hagyományos hírközlési szolgáltatások, fogyasztók és vállalkozások körében egyre népszerűbbek a személyközi kommunikációt lehetővé tevő új internetalapú szolgáltatások – például az internetes hangtovábbítási (VoIP), azonnali üzenetküldési és e-mail-szolgáltatások – a hagyományos hírközlési szolgáltatások helyett. E javaslat kiterjed e szolgáltatásokra, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára a tartalmak megosztását, ideértve a közösségi hálózatokat – például a Twittert és a Facebookot – is.

Sok esetben az adatokat már nem a felhasználó eszközén tárolják, hanem olyan felhőalapú infrastruktúrán bocsátják rendelkezésre, amely elvileg bárhonnán hozzáférhető. A szolgáltatóknak nem kell valamennyi joghatóságban letelepedniük vagy szerverekkel rendelkezniük, hanem központosított rendszereket használnak szolgáltatásaik nyújtására. E fejlődés figyelembevétele érdekében a meghatározás kiterjed a felhőalapú szolgáltatásokra is, amelyek különféle számítástechnikai erőforrásokat – mint például az adatok különböző célokra történő tárolását lehetővé tevő hálózatokat, szervereket vagy egyéb infrastruktúrát, tárolást, alkalmazásokat és szolgáltatásokat – biztosítanak. Az eszköz olyan digitális piacterekre is vonatkozik, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók és/vagy kereskedők számára, hogy online értékesítési vagy szolgáltatási szerződésekkel kössenek ügyleteket a kereskedőkkel. Az ilyen ügyleteket vagy az online piactér honlapján vagy egy kereskedő honlapján, az online piactér által nyújtott számítástechnikai szolgáltatások felhasználásával végzik. Ezért ez a piactér általában olyan elektronikus bizonyítékok birtokában van, amelyek a büntetőeljárás során szükségesek lehetnek.

Azok a szolgáltatások, amelyek vonatkozásában az adattárolás nem a felhasználó számára nyújtott szolgáltatás meghatározó eleme, nem tartoznak a javaslat hatálya alá. Bár a szolgáltatók által nyújtott legtöbb szolgáltatás ma már magában foglal valamilyen adattárolást, különösen abban az esetben, ha a szolgáltatás távolról, online történik, azok a szolgáltatások kizárhatóak e körből, amelyek esetében az adattárolás nem fő jellemző, hanem csak kiegészítő jellegű, ideértve a távolról, interneten keresztül nyújtott jogi, építészeti, mérnöki és számviteli szolgáltatásokat is.

Az internetes infrastrukturális szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók – mint például a domain-nevek nyilvántartói és nyilvántartásai, a titkosítási és a proxy szolgáltatók, vagy az internetprotokoll címek regionális internetes nyilvántartásai – által tárolt adatok jelentőséggel bírhatnak a büntetőeljárásban, mivel olyan nyomokat szolgáltathatnak, amelyek lehetővé teszik a bűncselekményben esetlegesen részes egyén vagy szervezet azonosítását.

Az ezen irányelv alkalmazási körébe tartozó szolgáltatók meghatározása céljából megfelelő kapcsolatnak kell fennállnia a szolgáltató és az Unió között. E tekintetben értékelni kell, hogy a szolgáltató lehetővé teszi-e az Unióban jogi vagy természetes személyek számára szolgáltatásainak igénybe vételét. Ugyanakkor a szolgáltatás egyszerű hozzáférhetősége (amely a szolgáltató vagy egy közvetítő honlapjának, illetve e-mail-címének és egyéb elérhetőségi adatainak elérhetőségéből is származhat) önmagában nem lehet elegendő feltétele ezen irányelv alkalmazásának. Ezért az Unióval fennálló érdemi kapcsolat megléte szükséges. Az ilyen érdemi kapcsolat akkor tekinthető bizonyosan fennállóknak, ha a szolgáltató az Unióban letelepedett. Az Unióban történő ilyen letelepedés hiányában az Unióval fennálló érdemi kapcsolat kritériumát annak alapján kell értékelni, hogy egy vagy több tagállamban jelentős számú felhasználó található-e, vagy a tevékenységek egy vagy több tagállamra irányulnak-e. A tevékenységek egy vagy több tagállamra irányulása valamennyi releváns körülmény alapján meghatározható, beleértve az olyan tényezőket is, mint az adott tagállamban általánosan használt nyelv vagy pénznem használata, vagy az áruk vagy szolgáltatások megrendelésének lehetősége. Az egy adott tagállamra irányuló tevékenységek abból is megállapíthatók, hogy rendelkezésre áll-e a vonatkozó nemzeti alkalmazás-áruházon belül egy alkalmazás, az adott tagállamban használt nyelven történik-e a helyi reklámozás vagy hirdetés, vagy bármely, a tagállamban lévő személyektől származó információnak a tevékenysége során történő felhasználásából, vagy az ügyfélkapcsolatok kezeléséből, például az adott tagállamban általánosan használt nyelven történő ügyfélszolgálat biztosításából. Érdemi kapcsolat feltételezhető abban az esetben is, ha egy szolgáltató tevékenysége a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és

végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU rendelet 17. cikke (1) bekezdésének c) pont szerint egy vagy több tagállamra irányul.

3. cikk Jogi képviselő

A 3. cikk (1) és (2) bekezdése meghatározza az Unióban szolgáltatást nyújtó szolgáltatók azon kötelezettségét, hogy az Unióban jogi képviselőt jelöljenek ki. Főszabály szerint a szolgáltatók szabadon megválaszthatják, hogy melyik tagállamban jelölik ki jogi képviselőjüket, és az 1. cikk (2) bekezdésével összhangban a tagállamok nem korlátozhatják ezt a szabad választást például azzal, hogy a jogi képviselőnek a területükön való kijelölésére vonatkozó kötelezettséget írnak elő. A 3. cikk (1)–(3) bekezdése ugyanakkor bizonyos korlátozásokat is tartalmaz a szolgáltatók e szabad választási lehetőségével kapcsolatban, nevezetesen azt, hogy a jogi képviselőnek abban a tagállamban kell tevékenykednie, ahol a szolgáltató szolgáltatásokat nyújt vagy letelepedett. Ez a korlátozás, amely a szolgáltató és a jogi képviselő kijelölésének helye szerinti tagállam között előzetesen fennálló kapcsolatot tesz szükségessé, korlátozza annak lehetőségét, hogy a szolgáltatók a tagállamot olyan megfontolások – például a bírságok mértékei – alapján válasszák ki, amelyek ellentétesek ezen irányelv céljaival. A 3. cikk (1)–(3) bekezdése azt is meghatározza, hogy mely tagállamok a felelősek a szolgáltatókra rótt kötelezettségért.

A 3. cikk (1) bekezdése az Unióban letelepedett szolgáltatókra vonatkozik, akiknek legalább egy jogi képviselőt kell kijelölniük az Unióban, még hozzá abban a tagállamban, ahol szolgáltatásokat kínálnak vagy letelepedtek. A szolgáltatók letelepedési helye szerinti tagállamok felelősek e kötelezettség kirovásáért.

A 3. cikk (2) bekezdése az Unióban nem letelepedett szolgáltatókra vonatkozik. Ebben az esetben jogi képviselőt kell kijelölniük azon tagállamok valamelyikében, ahol szolgáltatásokat kínálnak. A szolgáltatók szolgáltatásnyújtási helye szerinti tagállamok felelősek e kötelezettség kirovásáért.

A 3. cikk (3) bekezdése a 3. cikk (1) bekezdése és a 3. cikk (2) bekezdésének hatálya alá tartozó esetekben egyaránt alkalmazandó, és további követelményeket állapít meg a belső piaci eszközök és a Szerződés V. címe alapján elfogadott igazságügyi együttműködési eszközök kölcsönhatásából adódó probléma kezelésére. Az adott igazságügyi együttműködési eszközben részt nem vevő tagállamban kijelölt jogi képviselő nem töltené be teljes mértékben szerepét, mivel nem lehet az ezen eszköz szerinti határozat címzettje. Ezért a 3. cikk (3) bekezdése előírja, hogy az ilyen eszközökben részt vevő tagállamokban szolgáltatást nyújtó szolgáltatók egy ilyen tagállamban kell jogi képviselőt kijelölniük. Ennek eredményeként az V. cím szerinti igazságügyi együttműködési eszközben részt vevő valamely tagállamban jogi képviselőt kijelölő szolgáltató az esettől függően az (1) vagy a (2) bekezdés, valamint a (3) bekezdés szerinti kötelezettségeit is teljesíti. Másrészt az V. cím szerinti igazságügyi együttműködési eszközben részt nem vevő valamely tagállamban jogi képviselőt kijelölő szolgáltató ezáltal teljesítené az (1) vagy a (2) bekezdés szerinti kötelezettségeit, de annak érdekében, hogy a (3) bekezdés szerinti kötelezettségeit is teljesítse, egy másik jogi képviselőt is ki kellene jelölnie egy, az V. cím szerinti igazságügyi együttműködési eszközben részt vevő valamely tagállamban. E kötelezettség kirovásáért az adott eszközben résztvevő és azon tagállamok felelősek, amelyekben a szolgáltató szolgáltatásokat nyújt.

A büntetőjog területén fennálló „változó geometria” miatt – Dánia nem vesz részt az V. cím szerinti uniós jogszabályokban, és az Egyesült Királyság és Írország esetében önkéntes részvétel lehetősége áll fenn – jelenleg különböző eszközök alkalmazandók a tagállamok közötti kapcsolatokban a büntetőeljárás során szerzett bizonyítékok gyűjtése során. Ezek közé az eszközök közé tartozik az európai nyomozási határozatról szóló irányelv, valamint a kölcsönös jogsegélyről szóló 2000. évi egyezmény. A közlésre kötelező európai határozat ezt

a sokrétű jogi szabályozást bővíti. Az ebből eredő összetettség valószínűleg növeli annak kockázatát, hogy a közlésre kötelező európai határozatokról szóló rendeletben részt vevő tagállamok koordinálatlan nemzeti megoldásokat dolgoznak ki, ami az összes érintett fél számára további széttagolódáshoz és jogbizonytalansághoz vezetne. Ezért minden tagállamnak biztosítani kell, hogy az Unióban nem letelepedett, de az Unióban szolgáltatásokat kínáló szolgáltatók jogi képviselőt jelöljenek ki az Unióban, aki a határon átnyúló helyzetekben a közvetlen megkeresések, valamint az igazságügyi hatóságok közötti igazságügyi együttműködésen alapuló kérelmek címzettje lenne. Emellett annak érdekében, hogy ne csökkenjen az Európai Unió működéséről szóló szerződés V. címének 4. fejezete alapján a büntetőügyekben történő bizonyítékgyűjtésre vonatkozóan elfogadott azon uniós jogi eszközök hatékonysága, amelyekben nem minden tagállam vesz részt, a jogi képviselőt az említett jogi eszközökben részt vevő tagállamok egyikében kell kijelölni.

A szolgáltatók – az irányelvben meghatározott feltételek mellett – egyik Unión belüli telephelyüket szabadon kijelölhetik jogi képviselőnek, beleértve a székhelyüket is.

A 3. cikk (6) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a tagállamoknak nemzeti jogukban biztosítaniuk kell, hogy a kijelölt jogi képviselő felelősségre vonható legyen a meg nem felelés miatt, a szolgáltató felelősségének sérelme nélkül. A szolgáltatók nem hivatkozhatnak arra, hogy nem felelnek például azért, hogy jogi képviselőjük elmulasztja a megfelelést. A hiányzó vagy nem hatékony belső eljárás sem lehet kimentési ok, mivel a végzéseknél és nemzeti határozatoknál való megfelelés biztosításához szükséges erőforrások és hatáskörök biztosításáért ők a felelősek. A jogi képviselő nem mentesülhet például arra hivatkozással sem, hogy nincs hatásköre adatok közlésére.

4. cikk Értesítések és nyelvek

A 4. cikk előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a szolgáltatók jelöljenek ki egy vagy több jogi képviselőt, és közöljék azok elérhetőségeit.

Az értesítésnek továbbá tájékoztatást kell nyújtania azokról a nyelvekről is, amelyeken a szolgáltató megkereshető. A jogi képviselő fellelhetősége szerinti tagállam hivatalos nyelve lesz az alapértelmezetten használt nyelv. Több hivatalos nyelv esetén a szolgáltató ezek közül egyet vagy többet választhat. Emellett a szolgáltatók az Unió további hivatalos nyelvei közül is választhatnak olyat, amelyen valamennyi tagállam illetékes hatósága megkeresheti őket. Ez lehetővé teszi a szolgáltatók számára, hogy például azt a nyelvet válasszák ki, amelyet a székhelyekkel folytatott belső kommunikáció során használnak, vagy amelyet jelenleg gyakran használatos a megkeresések során, és ezáltal nagyobb következetesség és jogbiztonság valósul meg mind az illetékes hatóságok, mind a szolgáltatók számára.

Ha a szolgáltató több jogi képviselőt jelöl ki, megadhatja azokat a szempontokat is, amelyek alapján eldönthető, hogy melyiket kell megkeresni. E szempontok nem kötelezőek a tagállamok hatóságai számára, de a kellően indokolt esetek kivételével követendők.

A szolgáltatók felelősek azért, hogy ezeket az információkat (például honlapjukon) nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék és naprakészen tartsák. Ezen túlmenően a tagállamoknak az erre kijelölt honlapokon rendelkezésre kell bocsátaniuk a megfelelő információkat annak érdekében, hogy segítsék az igazságügyi hatóságokat a helyes címzett azonosításában.

5. cikk Szankciók

Azokban az esetekben, amikor az ezen irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatók nem felelnek meg az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezéseknek, a tagállamoknak nemzeti jogukban hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókról kell rendelkezniük, amelyek kiróhatóak azon szolgáltatókra, amelyek nem jelölnék ki jogi képviselőt az ezen irányelvben foglaltak szerint és nem biztosítják a szükséges hatásköröket, erőforrásokat és feltételeket,

mint például a jogi képviselő számára azt az infrastruktúrát, amely általában véve lehetővé teszi, hogy megfeleljen a nemzeti hatóságok határozatainak, és biztosítsa a kért bizonyítékokat.

A jogi képviselő által a konkrét határozatnak (például egy adott eljárás keretében hozott végzésnek) való meg nem felelés esetére kiszabott büntetések vagy bírságok más konkrét eszközök – például büntetőügybeli elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló rendelet – vagy a nemzeti jog tárgyát képezik.

6. cikk Koordinációs mechanizmus

A koherens megközelítés biztosítása érdekében az irányelv a tagállamok által kijelölt központi hatóságokon alapuló koordinációs mechanizmust ír elő alapján. Ez a koordinációs mechanizmus lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy információt cseréljenek, segítséget nyújtsanak és együttműködhessenek végrehajtási megközelítéseik terén, például azáltal, hogy meghatározzák a meg nem felelés esetén történő intézkedéshez legmegfelelőbb tagállamot.

7., 8., 9. és 10. cikk

Ezek a cikkek további rendelkezéseket tartalmaznak a tagállamok általi átültetésre, a Bizottság általi felülvizsgálatra, az irányelv hatálybalépésére és az irányelv címzettjeire vonatkozóan. A javasolt irányelv a Hivatalos Lapban történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba. A tagállamoknak 6 hónap áll majd rendelkezésükre, hogy a javasolt irányelv rendelkezéseit nemzeti jogukba átültessék. A Bizottság a jogalkotás minőségének javítására vonatkozó bizottsági iránymutatásnak megfelelően és a 2016. április 13-i intézményközi megállapodás¹⁵ 22. pontjának megfelelően elvégzi ezen irányelv értékelését.

¹⁵ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról, 2016. április 13., HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a jogi képviselőknek a büntetőeljárásban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 53. és 62. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a tervezet nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹⁶,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A hálózatalapú szolgáltatások elvileg bárholnyon nyújthatók, és nem igényelnek fizikai infrastruktúrát, vállalati jelenlétet, vagy személyzetet a szolgáltatásnyújtás helye szerinti országban vagy akár magában a belső piacon. Ennek következtében nehezen alkalmazhatók és érvényesíthetők az érintett szolgáltatókra vonatkozó, nemzeti és az uniós jogban megállapított kötelezettségek, különös tekintettel az igazságügyi hatóságok határozatának vagy végzésének való megfelelésre. Ez a helyzet különösen a büntetőjog esetében, ahol a tagállami hatóságok nehézségekbe ütköznek határozataik kézbesítése, az azoknak való megfelelés biztosítása és a határozatok végrehajtása terén, különösen abban az esetben, ha a vonatkozó szolgáltatásokat a területükön kívülről nyújtják.
- (2) Mindezek fényében a tagállamok sokféle eltérő intézkedést hoztak jogszabályaik hatékonyabb alkalmazása és végrehajtása érdekében, többek között a büntetőeljárásban releváns elektronikus bizonyítékok beszerzése érdekében a szolgáltatókra vonatkozó intézkedések terén.
- (3) E célból néhány tagállam a saját területén belül kötelező jogi képviseletet előíró jogszabályokat fogadott el, vagy mérlegeli ezek elfogadását az adott területen szolgáltatást nyújtó szolgáltatók számára. Az ilyen követelmények akadályokat gördítenek a belső piacon belüli szolgáltatásnyújtás szabadsága elé.
- (4) Fennáll annak jelentős kockázata, hogy más tagállamok is megkísérlik felszámolni a büntetőeljárásban a bizonyítékgyűjtéssel kapcsolatos hiányosságokat azáltal, hogy uniós szintű megközelítés hiányában különböző nemzeti kötelezettségeket írnak elő. Ez pedig további akadályokat teremt a belső piacon belüli szolgáltatásnyújtás szabadsága terén.

¹⁶ HL C... , . . o.

- (5) A jelenlegi körülmények között a fennálló jogbizonytalanság mind a szolgáltatókat, mind a nemzeti hatóságokat érinti. A különböző tagállamokban letelepedett vagy szolgáltatásokat kínáló szolgáltatók számára eltérő és esetlegesen egymásnak ellentmondó kötelezettségeket állapítanak meg, amelyek miatt a szolgáltatók jogsértések esetén különböző szankciórendszerek hatálya alá is tartoznak. A büntetőeljárások keretében mutatkozó különbségek valószínűleg tovább bővülnek, mivel mindennapi életünkben és társadalmainkban egyre nagyobb jelentősége van a kommunikációnak és az információs társadalom szolgáltatásainak. A fentiek nemcsak a belső piac megfelelő működését akadályozzák, hanem problémákhoz vezetnek az Unió szabadságon, biztonságon és jog érvényesülésén alapuló térségének létrehozásához és megfelelő működése terén is.
- (6) Az ilyen széttagolódás elkerülése és annak biztosítása érdekében, hogy a belső piacon tevékenykedő vállalkozások azonos vagy hasonló kötelezettségek hatálya alá tartozzanak, az Unió számos jogi aktust fogadott el a kapcsolódó területeken, így például az adatvédelem terén¹⁷. Az érintettek védelmi szintjének növelése érdekében az általános adatvédelmi rendelet¹⁸ szabályai előírják, hogy az Unióban tevékenységi hellyel nem rendelkező olyan adatkezelőnek vagy adatfeldolgozónak, amelynek az adatkezelési tevékenysége termékeknek vagy szolgáltatásoknak az ilyen érintettek számára történő Unión belüli kínálásához vagy az ilyen érintettek Unión belüli magatartásának a megfigyeléséhez kapcsolódik, képviselőt kell kijelölnie, kivéve, ha az általa végzett adatkezelés alkalmi jellegű, nem terjed ki a személyes adatok különleges kategóriáinak, illetve a büntetőjogi felelősség megállapításával és bűncselekményekkel kapcsolatos személyes adatoknak nagy számban történő kezelésére, továbbá a jellegét, hatókörét, körülményeit és céljait tekintve valószínűsíthetően nem jelent kockázatot az érintettek jogaira és szabadságaira nézve, illetve ha az adatkezelő közhatalmi szerv vagy egyéb, közfeladatot ellátó szerv.
- (7) A tagállamok illetékes hatóságai által a büntetőeljárások során bizonyítékgyűjtés céljából kibocsátott határozatok átvételével, az azoknak való megfeleléssel és azok végrehajtásával kapcsolatosan az Unióban egyes szolgáltatók jogi képviselőjére vonatkozó harmonizált szabályok meghatározásával meg kell szüntetni a szolgáltatásnyújtás szabadságát akadályozó meglévő akadályokat, valamint meg kell akadályozni az eltérő nemzeti megközelítések jövőbeli bevezetését. A szolgáltatók számára egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani. Emellett elő kell segíteni a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló közös térségen belüli hatékonyabb bűnüldözést.
- (8) A szóban forgó jogi képviselőnek a nemzeti végzések és határozatok, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés V. címének 4. fejezete értelmében a

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács [95/46/EK irányelve](#) (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.); Az Európai Parlament és a Tanács [\(EU\) 2016/679 rendelete](#) (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.); Az Európai Parlament és a Tanács [2002/58/EK irányelve](#) (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.).

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács [\(EU\) 2016/679 rendelete](#) (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

büntetőügyekben történő bizonyítékgyűjtésre vonatkozóan elfogadott uniós jogi eszközök alapján hozott végzések és határozatok címzettjeként kell szolgálnia. Ez magában foglalja mindkét eszközt, amelyek lehetővé teszik a szolgáltató számára a határon átnyúló helyzetekben a határozatok közvetlen kézbesítését, valamint az V. cím 4. fejezete szerint az igazságügyi hatóságok közötti igazságügyi együttműködésre épülő eszközöket.

- (9) A tagállamok biztosítják, hogy a jogi képviselő kijelölésének kötelezettsége azonnal, vagyis az Unióban szolgáltatást nyújtó szolgáltatókra nézve a 7. cikkben meghatározott átültetési határidőtől kezdve, vagy azon szolgáltatók esetében, akik az átültetés határidejét követően kezdik meg a szolgáltatások nyújtását, attól a pillanattól kezdve fennáll, hogy a szolgáltatók megkezdik az Unióban a szolgáltatások nyújtását.
- (10) A jogi képviselő kijelölésének kötelezettsége azokra a szolgáltatókra vonatkozik, akik az Unióban – vagyis egy vagy több tagállamban – nyújtanak szolgáltatást. Ezen irányelv nem terjed ki azokra a helyzetekre, amikor egy szolgáltató valamely tagállam területén letelepedett, és kizárólag az adott tagállam területén nyújt szolgáltatásokat.
- (11) A jogi képviselő kijelölésének sérelme nélkül a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a területükön letelepedett szolgáltatók számára továbbra is előírásokat határozhassanak meg, legyen szó akár tisztán hazai helyzetekről, vagy a kölcsönös jogsegélyről és a kölcsönös elismerésről szóló jogi eszközök alapján történő segítségnyújtás iránti kérelem kézhezvételét követő helyzetekről.
- (12) Annak megállapítása, hogy egy szolgáltató az Unióban nyújt-e szolgáltatásokat, annak értékelését követeli meg, hogy a szolgáltató lehetővé teszi-e az Unióban jogi vagy természetes személyek számára szolgáltatásainak igénybe vételét. Egy online felület (például a szolgáltató vagy a közvetítő honlapjának, illetve az e-mail-címének és egyéb elérhetőségi adatainak) egyszerű hozzáférhetősége önmagában nem elegendő ezen irányelv alkalmazásához.
- (13) Az Unióval fennálló érdemi kapcsolat az irányelv alkalmazási körének meghatározása szempontjából is lényeges. Az Unióval való ilyen érdemi kapcsolat akkor tekinthető fennállónak, ha a szolgáltató az Unióban letelepedett. Ilyen telephely hiányában az érdemi kapcsolat kritériumát annak alapján kell értékelni, hogy egy vagy több tagállamban jelentős számú felhasználó található-e, vagy a tevékenységek egy vagy több tagállamra irányulnak-e. A tevékenységek egy vagy több tagállamra irányulása valamennyi releváns körülmény alapján határozható meg, beleértve az olyan tényezőket is, mint az adott tagállamban általánosan használt nyelv vagy pénznem használata, vagy az áruk vagy szolgáltatások megrendelésének lehetősége. Az egy adott tagállamra irányuló tevékenységek abból is megállapíthatók, hogy rendelkezésre áll-e a vonatkozó nemzeti alkalmazás-áruházon belül egy alkalmazás, történik-e az adott tagállamban használt nyelven helyi reklámozás vagy hirdetés, vagy az ügyfélkapcsolatok kezeléséből, például az adott tagállamban általánosan használt nyelven történő ügyfélszolgálat biztosításából. Érdemi kapcsolat tételezhető fel abban az esetben is, ha egy szolgáltató tevékenysége a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU rendelet 17. cikke (1) bekezdésének c) pont szerint egy vagy több tagállamra irányul. Másrészről a szolgáltatás nyújtása, amennyiben az pusztán az (EU) 2018/302 rendelet¹⁹ által előírt megkülönböztetésre vonatkozó tilalom betartása miatt

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács [\(EU\) 2018/302 rendelete](#) (2018. február 28.) a belső piacon belül a vevő állampolgársága, lakóhelye vagy letelepedési helye alapján történő indokolatlan területi alapú

történik, önmagában nem tekinthető az Unión belül egy adott területre irányuló vagy célzott tevékenységnek. Ugyanezek a megfontolások vonatkoznak annak meghatározására, hogy a szolgáltató szolgáltatást nyújt-e egy tagállamban.

- (14) A jogi képviselő kijelölésére köteles szolgáltatók e célból egy tagállamban meglévő telephelyet választhatnak ki, legyen az jogi személy vagy fióktelep, ügynökség, iroda vagy székhely, valamint egynél több jogi képviselő kijelölése is lehetséges. Mindazonáltal egy vállalatcsoport nem kötelezhető arra, hogy több képviselőt jelöljön ki, külön-külön a csoport minden egyes vállalkozása részére. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés V. címének 4. fejezete értelmében elfogadott különböző eszközök alkalmazandók a tagállamok közötti kapcsolatokban a büntetőeljárásban történő bizonyítékgyűjtésre vonatkozóan. A büntetőjog közös területén meglévő e „változó geometria” következtében biztosítani kell, hogy az irányelv ne könnyítse meg a belső piacon szolgáltatások nyújtása esetében újabb különbségek vagy akadályok létrejöttét azáltal, hogy lehetővé teszi a területükön szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számára, hogy a vonatkozó jogi eszközökben részt nem vevő tagállamokban jelöljenek ki jogi képviselőket, mivel ez nem oldaná meg a problémát. Ezért legalább egy képviselőt olyan tagállamban kell kijelölni, amelyik részt vesz a vonatkozó uniós jogi eszközökben annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az ezen irányelvben előírt kijelölés hatékonyságának gyengítése, és kihasználásra kerüljenek azok a szinergiák, amelyek szerint a büntetőeljárások során – többek között a [rendelet] vagy a kölcsönös jogsegélyről szóló 2000. évi egyezmény alapján – a bizonyítékok gyűjtésével kapcsolatosan kibocsátott határozatok és végzések átvételével, az azoknak való megfeleléssel és azok végrehajtásával kapcsolatban álljon fenn jogi képviselő. Emellett a jogi képviselő kijelölése – amelyet a nemzeti jogi kötelezettségek betartásának biztosítása érdekében is fel lehetne használni – kiaknázza az abból adódó szinergiákat, hogy egyértelmű hozzáférési pont áll rendelkezésre a szolgáltatók megkeresésére a bizonyítékok büntetőügyekben történő gyűjtése céljából.
- (15) A szolgáltatók szabadon megválaszthatják, hogy melyik tagállamban jelölik ki jogi képviselőjüket, és a tagállamok nem korlátozhatják ezt a szabad választást, például azzal, hogy a jogi képviselőnek a területükön való kijelölésére vonatkozó kötelezettséget írnak elő. Az irányelv ugyanakkor bizonyos korlátozásokat is tartalmaz a szolgáltatók e szabad választási lehetőségével kapcsolatban, nevezetesen azt, hogy a jogi képviselőnek abban a tagállamban kell tevékenykednie, ahol a szolgáltató szolgáltatásokat nyújt vagy letelepedett, valamint azt a kötelezettséget, hogy a Szerződés V. címe alapján elfogadott igazságügyi együttműködési eszközökben részt vevő tagállamok valamelyikében kell jogi képviselőt kijelölni.
- (16) A büntetőeljárások során a bizonyítékok összegyűjtése szempontjából leginkább releváns szolgáltatók az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók, valamint az információs társadalom szolgáltatásait nyújtó olyan szolgáltatók, amelyek megkönnyítik a felhasználók közötti kapcsolattartást. Ezért mindkét csoportot ezen irányelv hatálya alá kell vonni. Az elektronikus hírközlési szolgáltatások szolgáltatóinak meghatározását az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló irányelvre vonatkozó javaslat tartalmazza, amely magában foglalja az olyan személyközi kommunikációs formákat, mint az internetes hangtovábbítási, azonnali üzenetküldési és e-mail-szolgáltatások. Az információs

tartalomkorlátozással és a megkülönböztetés egyéb formáival szembeni fellépésről, valamint a 2006/2004/EK és az (EU) 2017/2394 rendelet, továbbá a 2009/22/EK irányelv módosításáról (HL L 601., 2018.3.2., 1. o.)

társadalom szolgáltatásának ide tartozó kategóriái azok, amelyek vonatkozásában az adattárolás a felhasználó számára nyújtott szolgáltatás meghatározó eleme, és különösen ide tartoznak a közösségi oldalak annyiban, amennyiben nem minősülnek elektronikus hírközlési szolgáltatásnak, a felhasználók (például a fogyasztók vagy vállalkozások) közötti ügyleteket megkönnyítő online piacterek és egyéb tárhelyszolgáltatások, ideértve azt az esetet is, amikor a tárhelyszolgáltatást felhőalapú számítástechnikán keresztül nyújtják. Az információs társadalom azon szolgáltatásait, amelyek vonatkozásában az adattárolás nem a felhasználó számára nyújtott szolgáltatás meghatározó eleme, hanem csak kiegészítő jellegű, mint például a távról, interneten keresztül nyújtott jogi, építészeti, mérnöki és számviteli szolgáltatások, ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól, még akkor is, ha azok az információs társadalom szolgáltatásainak az (EU) 2015/1535 irányelv szerinti fogalommeghatározásába tartoznak.

- (17) A nevek és számok kiosztásával kapcsolatos internetinfrastruktúra-szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók – például a domain-nevek nyilvántartói és nyilvántartásai, a titkosítási és a proxy szolgáltatók, vagy az internetprotokoll (a továbbiakban: IP) címek regionális internetes nyilvántartásai – különös jelentőséggel bírnak, amikor a rosszhiszemű vagy veszélyeztetett honlapok mögött álló szereplők azonosításáról van szó. E szolgáltatók olyan adatokat tárolnak, amelyek különösen fontosak a nyomozások szempontjából, mivel lehetővé teszik olyan személy vagy szervezet azonosítását, aki vagy amely a bűncselekmény elkövetéséhez használt honlap mögött áll, vagy bűnelkövetők által feltört honlap esetén bűncselekmény áldozatává vált.
- (18) A jogi képviselőnek képesnek kell lennie arra, hogy a szolgáltató nevében megfeleljen a tagállamok hatóságai által neki címzett határozatoknak és végzéseknél, a szolgáltatónak pedig meg kell hoznia a megfelelő intézkedéseket ennek az eredménynek a biztosítására, beleértve a megfelelő erőforrások és felhatalmazások biztosítását. Az ilyen intézkedések hiánya vagy azok hiányosságai nem szolgálhatnak alapul az ezen irányelv alkalmazási körébe tartozó határozatoknak vagy végzéseknek való meg nem feleléshez, sem a szolgáltató, sem annak jogi képviselője esetében.
- (19) A szolgáltatóknak értesíteniük kell azt a tagállamot, amelyben a jogi képviselő lakóhellyel vagy székhellyel rendelkezik a jogi képviselő személyazonosságáról és elérhetőségeiről, valamint az információk kapcsolódó változásairól és frissítéseiről. Az értesítésnek továbbá tájékoztatást kell nyújtania azokról a nyelvekről is, amelyeken a jogi képviselő megkereshető. Ezek közé kell tartoznia legalább annak a tagállamnak a hivatalos nyelvének, ahol a jogi képviselő lakóhellyel vagy székhellyel rendelkezik, de ide tartozhatnak az Unió egyéb hivatalos nyelvei, például a székhely nyelve is. Ha a szolgáltató egynél több jogi képviselőt jelöl ki, megadhatja azokat a szempontokat is, amelyek alapján meghatározható, hogy melyiket kell megkeresni. E szempontok nem kötelezőek a tagállamok hatóságai számára, de a kellően indokolt esetek kivételével követendők. Mindezen információkat, amelyek különösen fontosak a tagállamok hatóságai számára, a szolgáltatónak – például honlapján – nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie, a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól szóló 2000/31/EK irányelv²⁰ (az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) 5. cikke szerinti általános adatszolgáltatásra vonatkozó követelményekkel összehasonlítható módon. Az

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács [2000/31/EK irányelve](#) (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).

elektronikus kereskedelemről szóló irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatók esetében a 3. cikk (3) bekezdése kiegészíti, de nem helyettesíti ezeket a követelményeket. Ezenkívül a tagállamoknak az országukra vonatkozó releváns információkat is közzé kell tenniük az e-igazságügyi portál erre kijelölt részén, hogy megkönnyítsék a tagállamok közötti koordinációt és a jogi képviselő más tagállamok hatóságai általi használatát.

- (20) A jogi képviselő kijelölésére, valamint az ahhoz kapcsolódó információk közlésére és nyilvánosságra hozatalára vonatkozó kötelezettségek megsértése hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat kell, hogy maga után vonjon. A szankciók semmilyen körülmények között nem állapíthatják meg a szolgáltatásnyújtás állandó vagy ideiglenes tilalmát. A tagállamoknak össze kell hangolniuk végrehajtási tevékenységüket, amennyiben egy szolgáltató több tagállamban nyújt szolgáltatásokat. A koherens és arányos megközelítés biztosítása érdekében egy koordinációs mechanizmus is létrejön. A Bizottság szükség esetén megkönnyítheti a koordinációt, de ehhez tájékoztatást kell kapnia a jogsértési ügyekről. Ez az irányelv nem szabályozza a szolgáltatók és a jogi képviselők között a rájuk kiszabott szankciók tekintetében a pénzügyi következmények átruházására vagy az ezek alól történő mentesítésre vonatkozó szerződéses megállapodásokat.
- (21) Ez az irányelv nem érinti a polgári és közigazgatási eljárásokban a hatóságok vizsgálati hatásköreit, ideértve azokat az eseteket is, amikor az ilyen eljárás szankciókat vonhat maga után.
- (22) Az irányelv következetes alkalmazásának biztosítása érdekében a tagállamok közötti koordinációra kiegészítő mechanizmusokat kell bevezetni. E célból a tagállamoknak ki kell jelölniük egy központi hatóságot, amely az irányelv alkalmazásához tájékoztatást és segítséget nyújthat más tagállamok központi hatóságainak, különösen akkor, ha az irányelv szerinti végrehajtási intézkedéseket mérlegelnek. Ennek a koordinációs mechanizmusnak biztosítani kell, hogy az érintett tagállamok tájékoztatást kapjanak a tagállam végrehajtási intézkedés meghozatalára irányuló szándékáról. Emellett a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a központi hatóságok e körülmények fennállása esetén segítséget nyújtsanak egymásnak, és adott esetben együttműködjenek egymással. A központi hatóságok közötti, végrehajtási intézkedés esetén folytatott együttműködés magában foglalhatja különböző tagállamok illetékes hatóságai által valamely végrehajtási intézkedés összehangolását. A végrehajtási intézkedés koordinációja érdekében a központi hatóságok adott esetben a Bizottságot is bevonják. A koordinációs mechanizmus megléte nem sérti az egyes tagállamok azon jogát, hogy szankciókat szabjanak ki azokra a szolgáltatókra, amelyek nem teljesítik az irányelv szerinti kötelezettségeiket. A központi hatóságok kijelölése, valamint a rájuk vonatkozó információk közzététele megkönnyíti majd a szolgáltatók számára a jogi képviselőjük kijelöléséről és elérhetőségeiről szóló értesítés megtételét azon tagállam felé, ahol jogi képviselőjük lakóhellyel vagy székhellyel rendelkezik.
- (23) Mivel ezen irányelvnek a célját, nevezetesen azt, hogy a büntetőeljárásban a bizonyítékgyűjtés keretében a szolgáltatásnyújtás szabadságának akadályait megszüntessék, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban – e szolgáltatások határok nélküli jellege miatt – e cél jobban megvalósítható, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

- (24) A 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²¹ 28. cikke (2) bekezdésének megfelelően egyeztetésre került sor az európai adatvédelmi biztossal, aki [...] -án/-én nyilvánított véleményt²²,
- (25) A Bizottságnak öt kritérium – hatékonyság, eredményesség, relevancia, koherencia és uniós hozzáadott érték – alapján el kell végeznie ezen irányelv értékelését, és alapot kell szolgáltatnia a lehetséges további intézkedések hatásvizsgálatához. Az értékelést a hatálybalépés után 5 évvel kell elvégezni annak érdekében, hogy a gyakorlati végrehajtásra vonatkozóan elegendő adat álljon rendelkezésre. Rendszeresen információkat kell gyűjteni ezen irányelv értékelésének elősegítése érdekében.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk
Tárgy és hatály

- (1) Ezen irányelv meghatározza a tagállamok illetékes hatóságai által a büntetőeljárások során bizonyítékgyűjtés céljából kibocsátott határozatok átvételével, az azoknak való megfeleléssel és azok végrehajtásával kapcsolatosan egyes szolgáltatóknak az Unióban való jogi képviselőre vonatkozó szabályokat.
- (2) A tagállamok nem róhatnak az (1) bekezdésben meghatározott célokból további kötelezettségeket az ezen irányelvből fakadó kötelezettségeken túlmenően azon szolgáltatókra, amelyekre az irányelv vonatkozik.
- (3) Ez az irányelv nem sérti a nemzeti hatóságoknak az uniós és nemzeti jognak megfelelően, az (1) bekezdésben említett célokból fennálló, a területükön letelepedett szolgáltatókra vonatkozó előírások meghozatalára vonatkozó hatásköreit.
- (4) Ez az irányelv a 2. cikk (2) bekezdésében meghatározott azon szolgáltatókra vonatkozik, amelyek szolgáltatásaikat az Unióban nyújtják. Ezen irányelv nem terjed ki azokra a helyzetekre, amikor egy szolgáltató egyetlen tagállam területén telepedett le, és kizárólag az adott tagállam területén nyújt szolgáltatásokat.

2. cikk
Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- (1) „jogi képviselő”: a szolgáltató által a 1. cikk (1) bekezdése, a 3. cikk (1) bekezdése, a 3. cikk (2) bekezdése és a 3. cikk (3) bekezdése alkalmazásában írásban kijelölt jogi vagy természetes személy;
- (2) „szolgáltató”: bármely természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a következő szolgáltatáskategóriák közül egyet vagy többet nyújt:
- a) elektronikus hírközlési szolgáltatás a[z Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló irányelv] 2. cikkének (4) bekezdésében szereplő meghatározás értelmében;

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács [45/2001/EK rendelete](#) (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

²² HL C... , , . o.

- b) az információs társadalom szolgáltatása az (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv²³ 1. cikke (1) bekezdésének b) pontjában szereplő meghatározás értelmében, amelynek vonatkozásában az adattárolás a felhasználó számára nyújtott szolgáltatás meghatározó eleme, ideértve a közösségi oldalakat, a felhasználók közötti ügyleteket megkönnyítő online piactereket és más tárhelyszolgáltatásokat;
 - c) internetes domain-név és IP-számozási szolgáltatások, például IP-cím szolgáltatók, domain-név nyilvántartások, domain-név nyilvántartók és a kapcsolódó titkosítási és proxy szolgáltatások;
- (3) „szolgáltatásnyújtás valamely tagállamban”:
- a) egy adott tagállamban jogi vagy természetes személyek számára a 2. pontban említett szolgáltatások igénybevételének lehetővé tétele; valamint
 - b) az a) pontban említett érdemi kapcsolat fennállása egy tagállammal;
- (4) „letelepedés”: valamely gazdasági tevékenység határozatlan időn keresztül történő tényleges folytatása olyan stabil infrastruktúrán keresztül, ahonnan a szolgáltatásnyújtás történik, vagy olyan stabil infrastruktúrán keresztül, ahonnan az üzleti irányítást végzik;
- (5) „csoport”: az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ 3. cikke 15. pontjának meghatározása szerinti csoport.

3. cikk *Jogi képviselő*

- (1) Azok a tagállamok, amelyekben az Unióban szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató letelepedett, gondoskodnak arról, hogy az adott szolgáltató az Unióban legalább egy jogi képviselőt jelöljön ki a tagállamok illetékes hatóságai által a büntetőeljárás során bizonyítékgyűjtés céljából kibocsátott határozatok és végzések átvétele, az azoknak való megfelelés, és azok végrehajtása érdekében. A jogi képviselőnek azon tagállamok egyikében kell lakóhellyel vagy székhellyel rendelkeznie, ahol a szolgáltató letelepedett vagy szolgáltatásokat nyújt.
- (2) Amennyiben a szolgáltató nem az Unióban letelepedett, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a területükön szolgáltatást nyújtó ilyen szolgáltató az Unióban legalább egy jogi képviselőt jelöljön ki a tagállamok illetékes hatóságai által a büntetőeljárás során bizonyítékgyűjtés céljából kibocsátott határozatok és végzések átvétele, az azoknak való megfelelés, és azok végrehajtása érdekében. A jogi képviselőnek azon tagállamok egyikében kell lakóhellyel vagy székhellyel rendelkeznie, ahol a szolgáltató szolgáltatásokat nyújt.
- (3) Ami a tagállamok illetékes hatóságai által a büntetőeljárás során bizonyítékgyűjtés céljából, az Európai Unió működéséről szóló szerződés V. címe 4. fejezetének

²³ Az Európai Parlament és a Tanács [\(EU\) 2015/1535 irányelve](#) (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács [\(EU\) 2015/849 irányelve](#) (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzosztás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).

hatálya keretében elfogadott uniós jogi eszközök alapján kibocsátott határozatok és végzések átvételét, az azoknak való megfelelést, és azok végrehajtását illeti, az e jogi eszközökben résztvevő tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a területükön szolgáltatást nyújtó szolgáltatók legalább egy jogi képviselőt kijelöljenek egyikük területén. A jogi képviselőnek azon tagállamok egyikében kell lakóhellyel vagy székhellyel rendelkeznie, ahol a szolgáltató szolgáltatásokat nyújt.

- (4) A szolgáltatók további jogi képviselőket is kijelölhetnek, akik más tagállamokban rendelkeznek lakóhellyel vagy székhellyel, ideértve azon tagállamokat is, ahol a szolgáltatók szolgáltatásaikat nyújtják. Az egy csoporthoz tartozó szolgáltatók együttesen is kijelölhetnek egy jogi képviselőt.
- (5) A tagállamoknak gondoskodniuk arról, hogy az illetékes hatóságok által a büntetőeljárás során bizonyítékgyűjtés céljából kibocsátott határozatok és végzések címzettje a szolgáltató által e célra kijelölt jogi képviselő legyen. E képviselő meghatalmazást kap e határozatoknak és végzéseknek az érintett szolgáltató nevében történő átvételére, az azoknak való megfelelés és azok végrehajtásának biztosítására.
- (6) E célból a tagállamok biztosítják, hogy a területükön lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező jogi képviselő az alkalmazandó jogi kerettel összhangban az említett határozatok és végzések átvételekor együttműködjön az illetékes hatóságokkal.
- (7) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a területükön letelepedett vagy szolgáltatást nyújtó szolgáltatók biztosítsák jogi képviselőik részére a szükséges meghatalmazást és erőforrásokat az e határozatoknak és végzéseknek való megfelelés érdekében.
- (8) A tagállamok biztosítják, hogy a kijelölt jogi képviselő felelősségre vonható legyen az alkalmazandó jogi keretből eredő kötelezettségek be nem tartásáért a határozatok és végzések átvétele esetén, a szolgáltató felelőssége és a vele szemben megtehető jogi lépések sérelme nélkül. Különösen a szolgáltató és a jogi képviselők közötti megfelelő belső eljárások hiánya nem mentheti ki az említett kötelezettségek teljesítésének elmaradását.
- (9) A tagállamok biztosítják a jogi képviselő kijelölésére vonatkozó kötelezettség fennállását az Unióban szolgáltatást nyújtó szolgáltatókra nézve a 7. cikkben meghatározott átültetési határidőtől kezdve, vagy azon szolgáltatók esetében, akik az irányelv átültetési határidejét követően kezdik meg a szolgáltatások nyújtását, attól a pillanattól kezdve, amikor a szolgáltatók megkezdik az Unióban a szolgáltatásokat nyújtását.

4. cikk *Értesítések és nyelvek*

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy minden egyes, a területükön letelepedett vagy szolgáltatást nyújtó szolgáltató a 3. cikk (1), (2) és (3) bekezdése szerinti jogi képviselőjének kijelölését követően írásban értesítse annak a tagállamnak a központi hatóságát a jogi képviselő kijelöléséről és elérhetőségeiről, valamint az ezekben bekövetkező bármely változásról, ahol jogi képviselője lakóhellyel vagy székhellyel rendelkezik.
- (2) Az értesítésben meg kell határozni az Unió 1/58 rendelet szerinti azon hivatalos nyelvét (nyelveit), amelye(ke)n a jogi képviselő megkereshető. Ez magában foglalja legalább annak a tagállamnak az egyik hivatalos nyelvét, ahol a jogi képviselő lakóhellyel vagy székhellyel rendelkezik.

- (3) Amennyiben a szolgáltató több képviselőt jelöl ki, az értesítésben meg kell határozni az Unió vagy az egyes képviselők által lefedett tagállamok hivatalos nyelvét (nyelveit), vagy bármely egyéb szempontot, amely a megkeresések során a megfelelő jogi képviselő meghatározására irányul. Kellően indokolt esetekben a tagállamok hatóságai eltérhetnek ezektől a szempontoktól.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a szolgáltató az e cikkkel összhangban részére közölt információkat nyilvánosan hozzáférhetővé tegye. A tagállamok ezt az információt az e-igazságügyi portál erre vonatkozó oldalán közzéteszik.

5. cikk *Szankciók*

- (1) A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést e szabályok végrehajtásának biztosítása érdekében. A szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.
- (2) A tagállamok az említett szabályokról és intézkedésekről a 7. cikkben meghatározott dátumig értesítik a Bizottságot, és haladéktalanul értesítik az azokat érintő minden későbbi módosításról is. A tagállamok évente tájékoztatják a Bizottságot azokról a szolgáltatókról, amelyek nem felelnek meg az irányelvnek, és a velük szemben hozott végrehajtási intézkedésekről.

6. cikk *Koordinációs mechanizmus*

- (1) A tagállamok kijelölnek egy vagy – amennyiben a tagállam jogrendszere úgy rendelkezik – több központi hatóságot, hogy biztosítsák az irányelv következetes és arányos alkalmazását.
- (2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az (1) bekezdésben említett kijelölt központi hatóságokról vagy központi hatóságaikról. A Bizottság továbbítja a kijelölt központi hatóságok listáját a tagállamoknak. A Bizottság továbbá nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a kijelölt központi hatóságok listáját annak érdekében, hogy megkönnyítse a szolgáltató által a jogi képviselő lakóhelye vagy székhelye szerinti tagállamok értesítését.
- (3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a központi hatóságok az ezen irányelv alkalmazása szempontjából releváns információkat és kölcsönös segítségnyújtást következetes és arányos módon biztosítsák egymás számára. A tájékoztatás és a kölcsönös segítségnyújtás biztosítása különösen kiterjed a végrehajtási intézkedésekre.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a központi hatóságok egymással és – adott esetben – a Bizottsággal az irányelv alkalmazása szempontjából következetes és arányos módon együttműködnek. Az együttműködés különösen kiterjed a végrehajtási intézkedésekre.

7. cikk
Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek a hatálybalépést követő 6 hónapon belül megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.
- (2) A tagállamok által elfogadott intézkedéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (3) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

8. cikk
Értékelés

Legkésőbb [öt évvel ezen irányelv hatálybalépését követően] a Bizottság elvégzi ezen irányelv értékelését, és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely magában foglalja az irányelv hatálya bővítésének szükségességére vonatkozó értékelést. A jelentéshez adott esetben az irányelvre vonatkozó módosítási javaslatot kell mellékelni. Az értékelést a Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatása szerint kell elvégezni. A tagállamok megküldik a jelentés elkészítéséhez szükséges információkat a Bizottságnak.

9. cikk
Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

10. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök